

Θέατρο

Θέατρο Βρετανίας: «Πάνω στά βράχια». Θίασος Βεάκη - Παπᾶ.

Τό έργο αντί πονά μάειστηρης από τό δίασο Βεάκη - Παπᾶ είναι από τά τελευταία έργα του Μπέρναρ Σάν και ή έκλογή του αποτελεί μιά λαμπρή έπιτυχία δια μονάχα γιά τό γεγονός δι τιμήματα έτοι και μετές τά 90 χρόνια τού Ιερατικού συγγραφέα διο κύρια γιά τη θεατική του συμβολή στις σημερινές τραγικές συνθήκες πού περνάει ή χώρα μας. Γράφτηκε ακριβώς τή στιγμή πού ή 'Αγγλία έφτανε στό κορυφώμα μιάς κρίσης τό 1934. Οι ανεργοί πλημμύριζαν τούς δρόμους, ή τωάχεια κι' ή πείνα έδερναν τις μάζες. 'Η αλοθηση δι τη ή 'Αγγλία έχει πέσει πιά «πάνω στά βράχια» και τουαίζεται έχει γίνει συνείδηση στά ξύπνια μωαλά. Τί κάνει αυτές τις κρίσμες στιγμές δι πολεικός κόσμος; 'Ο κόσμος αύτος πού τελέχτηκε από τό λαό γιά νά φροντίσει γιά τήν εδημερία τής χώρας του; Αύτη ακριβώς τή στιγμή διαλέγει κι' δ' Σάν γιά νά σηκώσει τήν αδλαία

και νά μάς τόν παρουσιάσει. Δέν είναι μιά άπλη σάτιρα τό έργο αυτό. Είναι τό πικρό συμπέρασμα τής ίδιας τής άγνωστηκής ζωής τού συγγραφέα. 'Ο Σάν από τό 1880 πού κατεβαίνει στό πεζοδόμιο γιά νά παλαιώφει γιά τό σοσιαλισμό (άσχετα απ' τις ούτοις στικές του άντιλήψεις σε πολλά ζητήματα) δέχεται πολλές άπαγοητεύσεις. 'Οταν τό Φιλελεύθερο κόμμα παίρνοντας τήν έξουσια προδίνει τό προοδευτικό πρόγραμμά του στέκεται πρωτοπόρος γιά τήν ίδρυση τού 'Εργατικού κόμματος, άλλα και μ' αύτό έπαναλαμβάνεται η ίδια ίστορια. Νοιώθει πιά καλά πόση άβυσσος χωρίζει τά λόγια απ' τήν πράξη. Και μάς τό δείχνει καλά αύτό στή δεύτερη πράξη τού έργου του διαν μέ μιά τραγική είρωνα καταξειτείζεται ένα προοδευτικό πρόγραμμα, κάτω απ' τις άντιθέσεις τῶν προσωπικῶν και τῶν ταξικῶν συμφερόντων. Νοιώθει άκόμα πόσο μακριά στέκονται αύτοι οι άνθρωποι απ' τό λαό και πόσο μάταιο είναι πιά νά περιμένει απ' αύτούς κανείς τίποτα. 'Ωσπου σὲ μιά στιγμή λέει μὲ τό στόμα τού γέρο - Χίλιεν. 'Αν θές νά γίνει πραγματικός ήγέτης ένδις λαού αφήσει αυτές τις έδρες και κατέβα στό πεζοδόμιο».

Βέβαια τό έργο σὲ πολλά σημεῖα αφίνει νά φανεί ένας ούτοιςμός στή σκέψη και μιά φωμαντική άντιμετώπιση τῶν προβλημάτων, δημος δέν πρέπει ποτές νά ξεχνάμε δι τη γράφτηκε τό 1934 και σὲ μιά χώρα πού δι αστικός κόσμος τή θεωρούσε γιά πρότυπο τής δημοκρατικής εύημερίας.

"Αν θελήσει νά κρίνει κανείς τό «Πάνω στά βράχια» απ' τήν καλλιτεχνική του σκοπιά θά μπορούσε νά πει δι τό δέν είναι πιά τά καλύτερα τού Μπέρναρ Σάν. 'Έρει πολλά έλαττώματα πού τό μειώνον σάν θέατρο. Δέν νομίζω δι τού σκόπιμο νά μπει κανείς σὲ λεπτομέρειες. 'Ολόκληρη η ζωή τού Σάν είναι ένας άγωνας πού αρχίζει απ' τους λόγους του στά πεζοδόμια και τις πλατείες και συνεχίζεται μετά στά άμετρητα δράματά του. 'Ακούγαστος πάντα προσπαθεί νά φωτίζει τόν κόσμο πάνω στά κοινωνικά του προβλήματα. Αύτό, δέν τού αφίνει καφό νά έπειξεργαστεί όλα τά έργα του και σί δια τους τά σημεία έτσι πού νά τους δώσει μιά καλλιτεχνική και θεατρική τελειότητα. Γιά τό λόγο αύτό είναι αφάλμα νά κριθεί δι Σάν σὲ ένα τού έργο χωριστά. Μόνο σά σύνολο μπορεῖ νά δει κανείς τό τεράστιο έργο του πράγμα πού δέ μπορεί νά γίνει στις λίγες αυτές γραμμές.

Τό κεντρικό πρόσωπο τού έργου, δι σέρ "Αρθουρ, έρμηνεύτηκε μέ μεγάλη έπιτυχία απ' τό Γ. Παπᾶ. 'Ο Αιμίλιος Βεάκης ζωντάνεψε τό γέρο Χίλιεν, έτσι είχαμε τήν τύχη νά δούμε δλοκληρωμένο πάνω στή στιγμή τό πιό συμπαθητικό πρόσωπο τού έργου. Νομίζουμε πώς κι' οι περσότεροι ήθοποιοί στάθηκαν μέσιν στους καρατερίστικους φόλους τους έτσι πού ή παράστωση παίρνει μιά συνολική έπιτυχία. 'Ο Θ. Μοριάδης σάν ίνδος έπιχειρηματίας, δι Γιάννης 'Αποστολίδης σάν δούκας, δι Γ. Δαμασιώτης σάν άρχιγγος τού συντηρητικού κόμματος, δι Δ. Μήλας σά διευθυντής τής άστυνομίας δι Λ. Ιωαννίδου σά γραμματέας δι Φώτης Γεννατάς σά Δημοτικός σύμβ. δ. Π. Βεάκης σά γιός τού πρωθυπουργού δι 'Ελλη Ξανθάκη δι Έλ. Χατζηαργύρη δι Ιορδ. Μαρίνος δι Ν. Βασταρδής δι Κ. Παπαγεωργίου κ.τ.λ.

Τό έργο σκηνοθέτησε μέ έπιμελεια δι Τάκης Μουζενίδης. Ή μετάφραση τού Δ. Φωτιάδη απόδωσε μέ ζωντάνια στή γλώσσα μας δηλη τή βαθυσύχαστη σάτιρα τού συγγραφέα.

K. KOTZIAS